

รายงานการประชุม

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินงานด้านกระบวนการยุติธรรมทางคดี
เด็ก เยาวชน และครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖
ณ ห้องประชุมเล็ก ๒ ชั้น ๖ อาคารนวมินทรราชประชาภักดี

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑	นายพิชาภูมิเมธ	ชาวเวียง	ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำปาง
๒	นายสุนทร	เสาร์ทอง	ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง
๓	นายกำพล	เครือคำขาว	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ
๔	นายประณิธาน	รัตนสาลี	นายแพทย์ชำนาญการ
๕	นายณัฐเมธี	นพชัยอนันต์	นายแพทย์ชำนาญการ
๖	นายสนิท	เก่าพิมาย	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๗	นางสาวพิชญา	เรื่องหล้า	นักจิตวิทยาปฏิบัติการ
๘	นางอารีย์วรรณ	สุวรรณเมือง	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๙	นางสายใจ	แววสว่างวงศ์	นักจิตวิทยาชำนาญการ
๑๐	นายเทิดธรรม	อดิศัยเดชรินทร์	พนักงานคุมประพฤติชำนาญการพิเศษ
๑๑	นายอุทิศย์	ใจซ้อน	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
๑๒	นางทิพย์อำภา	สันชมพู่	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
๑๓	นายพลกฤษณ์	เพ็ชรหาญ	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
๑๔	นางสาวโสพิศพิไล	กลิ่นเทศ	นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายแพทย์ประณิธาน รัตนสาลี นายแพทย์ชำนาญการ โรงพยาบาลลำปาง กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกระบวนการยุติธรรมทางคดีเด็ก เยาวชน และครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข กล่าวถึงที่มาของการจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางคดีเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมด้านคดีเด็ก เยาวชน และครอบครัว ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีที่อาจมีปัญหาด้านสุขภาพจิต จิตเวช บุคลิกภาพ และสารเสพติด ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการตรวจประเมินบำบัดรักษา และฟื้นฟู ได้รับการคุ้มครอง เพื่อให้การวินิจฉัยชี้ขาดคดีของศาลเป็นไปโดยเที่ยงธรรมยิ่งขึ้น

กองบริหารการสาธารณสุขจึงจัดทำคู่มือ แนวทางการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลง แก่โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป และกำหนดให้หน่วยงานขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยชี้แจงและทำความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติ ในหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานศาลยุติธรรม ถ้อยปฏิบัติ

ศูนย์พึ่งได้ (OSCC) กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ จึงได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินงานด้านกระบวนการยุติธรรมทางคดีเด็ก เยาวชน และครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขขึ้น เพื่อหารือแนวทางการดำเนินกระบวนการยุติธรรมด้านคดีเด็ก เยาวชน และครอบครัวจังหวัดลำปาง และเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติ การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมด้านคดีเด็ก เยาวชน และครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข

กองบริหารการสาธารณสุข ได้ขอความร่วมมือให้จังหวัดลำปางเป็นจังหวัดนำร่องในการขับเคลื่อนการดำเนินงานกระบวนการยุติธรรมทางคดีเด็ก เยาวชน และครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข เนื่องจากเห็นถึงศักยภาพและความพร้อมของโรงพยาบาล อาทิต มีจิตแพทย์ จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น หอผู้ป่วยจิตเวช นิติแพทย์ และแพทย์เฉพาะทางสาขาต่างๆ รวมทั้งมีรูปแบบการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือผู้ถูกกระทำรุนแรงและการส่งต่อระหว่างโรงพยาบาลกับศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำปางอย่างเป็นรูปธรรม

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม

- ไม่มี -

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว

- ไม่มี -

วาระที่ ๔ เรื่องเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

๔.๑ นายแพทย์ประณิธาน รัตนสาธาณี ได้ให้ที่ประชุมพิจารณาขั้นตอนการงานด้านสาธารณสุข และขั้นตอนการดำเนินงานด้านศาลยุติธรรม

ขั้นตอนการดำเนินงานด้านสาธารณสุข เริ่มตั้งแต่ศาลรับฟ้อง นักจิตวิทยาประจำศาลจะเป็นผู้ ประเมินเบื้องต้น ว่าเด็กมีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาหรือไม่ หากต้องบำบัดรักษา นักจิตวิทยาของ ศาลจะประสานมาที่ศูนย์พึ่งได้ ของโรงพยาบาล โดยใช้แบบฟอร์ม สศ.๑ เพื่อส่งให้โรงพยาบาล จากนั้น เจ้าหน้าที่ศูนย์พึ่งได้โรงพยาบาล ประสานจิตแพทย์/แพทย์นิติเวช ประเมินการตรวจร่างกาย และให้การบำบัดรักษา หากโรงพยาบาลให้การบำบัดฟื้นฟู เรียบร้อยแล้ว โรงพยาบาลส่งรายงานผลการตรวจประเมิน โดยใช้แบบฟอร์ม สศ. ๒ เพื่อรายงานต่อศาลภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับตัวจากศาล หากเกินศักยภาพของ โรงพยาบาล จะส่งตัวไปโรงพยาบาลที่มีศักยภาพสูงกว่า ถ้าการรักษาเสร็จสิ้นแล้ว ศาลจะมีคำสั่งยุติการรักษา และแจ้งให้โรงพยาบาลทราบ

ขั้นตอนการดำเนินงานด้านศาลยุติธรรม เมื่อศาลรับฟ้อง นักจิตวิทยาจากศาลจะประเมินว่า ควรส่งหรือไม่ส่งตัวเด็กไปบำบัดรักษา หากส่งมาบำบัดจะประสานผ่านศูนย์พึ่งได้ จากนั้นศาลมีคำสั่งให้เด็ก เยาวชน เข้ารับการบำบัด โดยแนบแบบฟอร์ม สศ.๑ จากนั้นโรงพยาบาลส่งผลการตรวจสารเสพติด ผลการ ประเมินและวินิจฉัยแนวทางการบำบัดรักษา ตามแบบ สศ.๒ หรือแบบ ผศ.๑ ถ้าผู้ป่วยหายแล้วจะส่งเข้าสู่ กระบวนการพิจารณาคดีความ หากไม่หาย ศาลสามารถออกคำสั่งให้กลับมาบำบัดอีกครั้งได้ ซึ่งกระบวนการจะ ล้อกับของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีเจ้าหน้าที่ศูนย์พึ่งได้กับนักจิตวิทยาของศาลเป็นตัวเชื่อมประสาน

การบริหารจัดการความร่วมมือตามบันทึกข้อตกลงฯ ในระดับจังหวัด ศาลเยาวชนและครอบครัวประจำจังหวัดดำเนินการ ประกอบด้วย การจัดทำคำสั่งคณะกรรมการระดับจังหวัด “คณะกรรมการ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินกระบวนการยุติธรรมด้านคดีเด็ก เยาวชน และครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการ สาธารณสุข จังหวัด...” และจัดประชุมคณะกรรมการ และติดตามการดำเนินงาน ในส่วนของหน่วยงานสังกัด กระทรวงสาธารณสุข โดยโรงพยาบาลศูนย์ มีบทบาทในการจัดประชุมภายในปรับคำสั่งศูนย์พึ่งได้ และปฏิบัติ ตามแนวทางการดำเนินงานฯ

นายแพทย์กำพล เครือคำขาว เสนอให้มีการทำทะเบียนคุมผู้ป่วยที่ส่งมาเข้าสู่กระบวนการบำบัดในโรงพยาบาล

นายแพทย์ประณิธาน รัตนสาลี สอบถามเพิ่มเติมกรณีที่ศาลมีคำสั่งแล้ว แต่ผู้ป่วยไม่มารับ การบำบัดที่โรงพยาบาล ศาลจะมีมาตรการหรือไม่ อย่างไร

นายพิชาญเมธ ชาวเวียง ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำปาง ตอบว่า ยังไม่เคยมี กรณีลักษณะนี้เกิดขึ้น แต่ถ้ามีแล้วไม่มาบำบัด ศาลน่าจะมีการออกหมายจับ ซึ่งรายละเอียด เพิ่มเติมทางศาลจะ กลับไปคุยกันอีกครั้ง

มติที่ประชุม รับทราบ ดำเนินการดังนี้

- ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำปาง ดำเนินการจัดทำคำสั่งคณะกรรมการระดับ จังหวัด คณะกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินกระบวนการยุติธรรมด้านคดีเด็ก เยาวชน และ ครอบครัว ที่ เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข จังหวัดลำปาง และจัดประชุมคณะกรรมการ

- โรงพยาบาลลำปาง จัดประชุมในหน่วยงาน วางแผนการดำเนินงานตามแนวทางที่ กำหนด วางแผนให้ความรู้ และพัฒนาระบบในโรงพยาบาลชุมชน กรณีมีการส่งต่อผู้ป่วยระหว่างศาล ยุติธรรมกับ โรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดลำปาง

๔.๒ นายสนิท เก่าพิมาย นิติกรชำนาญการพิเศษ เสนอเรื่องการส่งต่อข้อมูลผู้ป่วย ไปยังศาล ต้องการให้มีลักษณะที่เป็นทางการมากขึ้น

เดิมที่ผ่านมาแพทย์ของโรงพยาบาลลำปาง ออกใบรับรอง แพทย์ ส่งข้อมูลผ่านทางไลน์ แนะนำ ผู้ป่วยเตรียมเอกสารให้เรียบร้อย ทางศาลจะทำสำนวนรอเพื่อให้การ สอบสวนรวดเร็วขึ้น แต่ถ้ามี แบบฟอร์มการส่งต่อผู้ป่วยไปยังศาล จะทำให้ผู้ป่วยทราบขั้นตอนและช่องทางการ ปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้น สะดวกทั้งผู้รับบริการ และผู้ให้บริการ อีกทั้งมีหลักฐานที่ชัดเจน

มติที่ประชุม รับทราบ โรงพยาบาลลำปางออกแบบฟอร์มสำหรับส่งผู้ป่วยไปยังศาล ตามแนวทาง

๔.๓ นายแพทย์ประณิธาน รัตนสาลี เสนอการให้บริการด้านการแพทย์และ สาธารณสุข แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง

ช่วงที่ ๑ การคัดกรองปัญหาทางจิตเวช/ร่างกาย เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณาคดี เริ่มจากการประสานข้อมูลเบื้องต้น จากนั้นส่งตัวเด็ก/เยาวชน เข้ารับบริการที่โรงพยาบาล ตรวจประเมิน อาการทางจิตเวช และอาการทางกาย และส่งผลการวินิจฉัยทางด้านจิตเวช/ด้านร่างกาย กลับสู่ศาล

นายสนิท เก่าพิมาย นิติกรชำนาญการพิเศษ ขอเพิ่มเติมเรื่องเอกสารแนบประกอบ เช่น รูป ถ่าย ๑ นิ้ว อาจสร้างความยุ่งยากให้ผู้รับบริการ สามารถใช้บัตรประชาชนแทนได้หรือไม่

นายแพทย์ประณิธาน รัตนสาลี แจงว่าแนวทางดังกล่าวเป็นแบบที่กระทรวงฯ คิดขึ้นมา เพื่อเป็นแนวทาง แต่ในทางปฏิบัติจริงอาจจะไม่สามารถทำได้ทุกอย่าง ซึ่งขณะนี้เราได้นำร่อง หากเราปฏิบัติ และ เกิดปัญหา สามารถสะท้อนกลับไปยังส่วนกลางได้ หรือเราอาจจะปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบของลำปางได้

นางสาวพิชญา เรืองหล้า นักจิตวิทยาปฏิบัติการ ขอทบทวนตามแนวทาง เพื่อความเข้าใจ ที่ ตรงกัน ศาลรับฟ้องกรณีเด็กและเยาวชน มีเด็ก ๒ ประเภท คือ เด็กที่ถูกปล่อยตัว กับเด็กที่ถูกควบคุมตัว นักจิตวิทยาของศาลจะเจอเด็กที่ถูกควบคุมตัว ส่วนใหญ่คือเด็กที่มีปัญหาเล็กน้อยๆ เช่น ปัญหา พฤติกรรม และเด็กมีประวัติการรักษาอาการทางจิตเวชมาแล้ว เช่น มีใบรับรองแพทย์ที่ผ่านการรักษาบัตรประจำตัว คนพิการที่แสดงความบกพร่อง ขั้นตอนของศาลที่จะส่งมาพิจารณาคดีอาจจะมีน้อย หรือกรณีที่ศาล พิจารณาคดีแล้ว และส่งเข้ารับการบำบัดยาเสพติด ศาลได้ดำเนินการแล้ว แต่อาจจะไม่ได้ดำเนินการตาม แนวทางนี้

ช่วงที่ ๒ การรักษาบำบัด ฟันฟู ตามคำสั่งของศาล โรงพยาบาลจะรับผู้กระทำผิดที่ศาลส่งมารักษาบำบัด ฟันฟู ตามคำสั่งของศาล เมื่อรักษาเรียบร้อยแล้ว จะรายงานผลให้ศาลทราบต่อไป

นายแพทย์ประณิธาน รัตนสาลี ได้สอบถามความเห็นของที่ประชุมว่าแนวทางที่ได้นำเสนอสามารถเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติจริงได้หรือไม่

นายสนิท เก่าพิมาย นิติกรชำนาญการพิเศษ ให้ความเห็นว่าการที่เด็กและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการบำบัด รักษา เป็นเรื่องของความคาดหวัง กรณีที่เด็ก/เยาวชน ยินดีเข้ารับการรักษา ต้องเป็นผลจากผู้ปฏิบัติได้อธิบายให้ผู้กระทำผิดเข้าใจรูปแบบการบำบัดรักษาแล้วหรือไม่ คิดว่ารูปแบบนี้สามารถปฏิบัติได้ แต่ถ้าปฏิบัติแล้วมีปัญหา อาจจะมีการแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงานเกิดขึ้นอีกครั้ง

นายแพทย์ประณิธาน รัตนสาลี ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประชุมครั้งนี้ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานลองไปปฏิบัติตามแนวทางที่ได้นำเสนอมาแล้ว หากมีปัญหาหรือไม่สามารถดำเนินการอะไรได้บ้าง จะได้นำเสนอต่อระดับกระทรวงฯ และปรับแก้ไขอีกครั้ง

นายแพทย์กำพล เครือคำขาว เสนอให้จัดทำแบบฟอร์มการส่งต่อผู้ป่วยไปยังศาล

นายสนิท เก่าพิมาย นิติกรชำนาญการพิเศษ เห็นด้วยที่ควรมีการจัดทำหนังสือส่งต่อผู้ป่วยเพื่อเป็นการรับเรื่อง และเป็นจุดเริ่มต้นของการทำแนวทางต่อไป

นายอุทิศย์ ใจซ้อน นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ คิดว่าแนวทางที่นำเสนอไม่น่าจะมีปัญหา ทางสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เมื่อพบเด็กที่ถูกควบคุมตัวเจอว่ามีปัญหา นักจิตวิทยาดำเนินการประเมินและส่งไปที่ศาล หากเป็นกรณีที่ประกันตัว นักจิตวิทยาพบปัญหาคือ ส่งเด็กเข้ารับการรักษา แต่เด็กไม่มาบำบัด ศาลสามารถใช้อำนาจสั่งให้เด็กมารับการบำบัดจนครบได้ไหม

นายพิชาญเมธ ชาวเวียง ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำปาง ในส่วนของศาล จะพิจารณาพฤติการณ์ การกระทำผิดของเด็ก โดยส่วนใหญ่ศาลจะไม่พิพากษา จะให้โอกาสโดยใช้มาตรการ แทนการพิพากษาคดี เช่น การบำบัดรักษา ถือเป็นมาตรการหนึ่ง เช่น ทางโรงพยาบาลแจ้งแนวทางการรักษา จะใช้เวลาในการบำบัด ๑๘๐ วัน แต่ปรากฏว่า ๑๘๐ วัน ยังไม่ดีขึ้น ศาลจะไม่สั่งยุติคดีสามารถขยาย ระยะเวลาได้

นายแพทย์ณัฐเมธี นพชัยอนันต์ นายแพทย์ชำนาญการ ขอเพิ่มเติมเรื่องการบำบัดรักษา สิ่งสำคัญของการบำบัดรักษา ให้ดึงครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วม เพราะครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การรักษา ประสบความสำเร็จมากขึ้น

นางสาวพิชญา เรืองหล้า นักจิตวิทยาปฏิบัติการ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมกรณีส่งต่อผู้ป่วยบำบัดไปยังโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดลำปาง มีระบบการส่งต่อ อย่างไร

นายพลกฤษณ์ เพ็ชรหาญ นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ ให้ความเห็นว่าการส่งต่อผู้ป่วย หากต้องส่งต่อ ให้นักจิตวิทยาของศาล รายงานข้อมูลตามแบบฟอร์ม ไปที่โรงพยาบาลชุมชนตามภูมิภาคนาของ ผู้กระทำผิด ซึ่งจะต้องมีการพูดคุยกับผู้รับผิดชอบของโรงพยาบาลชุมชนอีกครั้ง เพื่อให้พื้นที่เข้าใจแนวทางการ ปฏิบัติงานร่วมกับศาลเยาวชนและครอบครัวต่อไป โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปางจะเป็นผู้ประสานงานและจัดประชุมผู้รับผิดชอบต่อไป

สรุปมติที่ประชุม

๑. ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำปาง ดำเนินการจัดทำคำสั่งคณะกรรมการระดับจังหวัด คณะกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินกระบวนการยุติธรรมด้านคดีเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่ เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข จังหวัดลำปาง และจัดประชุมคณะกรรมการฯ

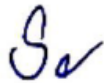
๒. กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลลำปาง จัดทำแนวทางการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ด้านยุติธรรม และสาธารณสุข

๓. กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลลำปาง จัดทำแนวทางการส่งต่อผู้ถูกกระทำรุนแรง ในครอบครัวไปยังศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำปาง พร้อมจัดทำหนังสือหรือแบบฟอร์มการส่งตัว

๔. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ร่วมกับโรงพยาบาลลำปาง จัดประชุม หรือชี้แจงให้แก่ ผู้รับผิดชอบงานศูนย์พึ่งได้ในโรงพยาบาลชุมชน เพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลง

๕. กำหนดจัดประชุมครั้งต่อไปในวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เวลา ๙.๐๐-๑๖.๐๐ น.

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(นางสาวโสพิศพิไล กลิ่นเทศ)
นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

(นายพลกฤษณ์ เพ็ชรหาญ)
นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่มงานสังคมสงเคราะห์
ผู้ตรวจรายงานการประชุม